

อาหารของชะมดแผงสันหางปล้องในสวนยางพารา

อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Diet of Large Indian Civets (*Viverra zibetha*) in rubber plantations

Amphoe Ban Ta Kun, Surat-Thani Province

Abstract

A study on the diet of the large Indian civet was conducted from January 1998 to April 1999 by collecting civet feces at their toilet sites at rubber plantation in Tambol Khao Phang and Tambol Phra Saeng, Amphoe Ban Ta Kun, Surat - Thani Province. Those rubber plantations were infrequently weeded. Feces analysis showed that civets took ten items of flora and fauna ; fruit, mammals arthropods, reptiles, amphibians, birds, fish, insects and other invertebrates including earthworm and rubber raisin. Although the bulk percentages of animals is higher than plants in the large Indian civet's diet, the difference is not significant ($P<0.05$). But among ten food items in the civet's diet, the indices showed that the civet ate more fruit than other food items.

The civets ate rats which were pests for agricultural plants but also poisonous animals such as centipedes, scorpions and snakes. Seasonal variation in their diet was not clear. Fruit intake by civet did not differ between season but bulk percentages of arthropods and mammals were higher in the wet season than the dry season .

บทคัดย่อ

การศึกษาอาหารของชะมดแผงสันหางปล้องได้เริ่มดำเนินการในระหว่างเดือนมกราคม 2541 จนถึงเดือน เมษายน 2542 รวมเวลา 16 เดือน โดยทำการเก็บมูลของชะมดแผงสันหางปล้องจำนวน 158 กอง ที่อาศัยอยู่ในบริเวณสวนยางพาราของชาวบ้านในตำบลเขาพัง และพะแสง ในอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นสวนยางที่มีสภาพกึ่งธรรมชาติไม่มีการกำจัดวัชพืชอย่างสมบูรณ์ จากผลการศึกษาพบว่าชะมดแผงสันหางปล้อง มีอุปนิสัยการกินอาหารที่หลากหลาย กินได้ทั้งพืชและสัตว์ โดยสามารถแบ่งชนิดอาหารที่ชะมดกินทั้งหมดออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 10 กลุ่ม คือ ผลไม้ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พืช Arthropods สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก นก ปลา แมลง หอย และอาหารอื่นๆ ซึ่งรวมถึงไส้เดือน และยางพารา จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ในจำนวนอาหารทั้ง 9 กลุ่มนี้ ชะมดแผงสันหางปล้องกินผลไม้มากกว่าอาหารในกลุ่มอื่นๆ เมื่อนำอาหารทั้ง 9 กลุ่ม มาแยกเป็นพืชและสัตว์แล้ว ปรากฏว่าชะมดจะกินอาหารชนิดที่เป็นสัตว์มากกว่าพืชนำค่า χ^2 มาใช้วิเคราะห์ความแตกต่างในการพบพืชและสัตว์ในกองมูลชะมดแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าสัตว์ที่ชะมดกินส่วนใหญ่จะเป็นศัตรูต่อพืชเกษตร เช่น หนู รวมทั้งสัตว์ที่เป็นพิษต่อมนุษย์ เช่น แมงป่อง ตะขาบ และงู นอกจากนี้กลุ่มอาหารที่ชะมดแผงสันหางปล้องกินยังไม่มี ความ

แตกต่างกันในแต่ละเดือนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะผลไม้พบว่าชะมดแผงสันหางปล้องกินผลไม้ในแต่ละเดือนไล่เลี่ยกัน แต่สำหรับอาหารในกลุ่มของพวก Arthropods และสัตว์เลื้อยคลานด้วยนั้นพบว่าชะมดจะกินสัตว์ทั้งสองกลุ่มในฤดูฝนมากกว่าในฤดูแล้ง